

העולם הזה

השבועון המצויץ לאינפורמציה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב (ליד תיאטרון "אהל") ת.ד. 138, מל. זמני 68785 מען למברקים: "עולמפרם" משרד המערכת כירושלים: רחוב דוד המלך (יוליאן). מ.ל. מ.ש.ר. ה.ס.ע.ד. משרד המערכת בחיפה: רחוב החלוץ 45, חדר 21 טלפון 4661 (4*4 אח"צ)

העורך הראשי: אורי אבנרי ראש המערכת: שלום כהן

עורך הכיתוב: דוב איתן הכתב הראשי: אהרון דולב

עורך התבנית: דוש הצלם הראשי: פאול גולדמן

עורכי מדורים: מיכאל אלמו, יחיאל כשו, ניצה נבי, איתמר עילם. משתתפים קבועים: פרנצה גרובנר, רפאל חייט, אוסקר טאוכר, פיליפ טיארי יצחק לבני, צבי שש. ראש-משרד, ירושלים: דוד רובינגר ראש משרד, חיפה: נתן ריבון סופרי-חיף: דניאל גיל, נבריאל דנון, שמואל מירון. המו"ל: העולם הזה בע"מ, רפוס ישראל, תל-אביב

מכתבים

עולים ויורדים

קראתי את רשימתכם על יוסף הייסון העולה מהונגריה שחזר לארצו (העולם הזה 753). יוסף הייסון בא לראשון-לציון ושם הכירו בכשרונותיו כשהתמאי, הציעו לו עבודת שונות קלות אבל הוא סרב לעבוד. דרש משכורת בתור שהתמאי הסוגל וקלוב שהמת של ראשון-לציון השתדלו למענו אך הייסון אדם עצלן, סרוזי השונא עבודה. אליהן בן-משנה, ראשון-לציון אך אוהב בשר, כנראה. אני בטוח שרבים מבין העולים החדשים היו עושים כהייסון אלא שתנאים טכניים מונעים בעיני. כונתי בעיקר לעולי עיראק ושאר ארצות ערב הבוכים יום וילגה על סר הבשר שהשאירו מאחוריהם. אילו נתנה להם הממשלה לחזור היה מן התם נשאר לנו עולמי לעצמנו. יהודה פוקס, תל-אביב

ומה יעשה אז דב יוסף?

הרשימה שלכם על העולים שהוחזרו לארץ מוציא על חשבון הסוכנות (העולם הזה 753) העלתה במוחי רעיון שטני: גם אני עולה (לפני 17 שנה מצרפת) והתנאים בארץ קשים. מדוע לא אנס לנסות ואזכה בטיסה חינם לפאריס? כך גם אוכה לצילום בהעולם הזה.

שמחה לוי, חיפה ולפי חוק השבות יוכל הקורא לוי לחזור לארץ בכל שעה שירצה כעולה חדש — ואם הוא מוכשר: על חשבון הסוכנות ועם זכות לשכור.

צינונת השופה

אילו כל הצינונות היו יפות-נורה כביריג'ט קאר היה כיכובי הנלוות עסק מושך יותר. ירוחם ארו, נתניה

מושך — לאן?

...כשראיתי את שער ביריג'ט קאר, נעשה לי חם...

יהודה חסון, תל-אביב

מספיק לקרוא את תולדות ביריג'ט קאר שהיא בחורה ריקנית שאין לה כלום, חוץ מפרצוף חתולי ונוף "מנהר".

אסתר לוינסקי, תל-אביב

גם זה משהו.

מטורנטים בחוף-לארץ

בעניין רב ובהשתתפות כנה קראתי את מכתבה של רות הלפרין הילנדת רפואה בניה (העולם הזה 752). כי מבשרי חותמי מצוקת סטודנט עברי בארץ נכר מהי. כסיות עוברות לנגד עיני אותן לילות נדוירי-שנה, העבודה המסרכת כספול-בנין. מלצר, שמש מנקה חלונות ומשפץ רצפות חזב; בחנות לכנדי נברים. אך מה לרעשם היה השלום עליכם! אשר פנשני בשובי ארצה, "הסמט אחת" מדוע באתו הבמקצוע כשכך לא יכול הית' להם תרש "מז"?

עצתי לך רותי יקרה, להחזיק מעמד בכל מחיר. אם אך תאלצי, חליקה, לחזור מבלי פיים חוק לוי מודיר אוי זכרי היטב כי לפחות עליך ללמוד אופני בצוע הסמכה האחרונים. זה הפך אלצנו לדבר חשוב מאד מאד. העדינו מנתענת הנך לאורה שלני, ל'מקאה' — גם אני?

גרשון ו, תל-אביב חוץ מהאחיות המשתמטות קיים עוד סוג של משתמטים — הסטודנטים. ידוע הדבר ש-95 אחוז מהם לא שרתו בצבא ועוד הצליחו להסתדר ולקטוב את הארץ זמן קצר לפני חובת ניוס. לא בצדק מעמיד אותם העולם הזה (751) כאנשים הקוקים לתחנות הצבואי. ומלאו הם קודם את חובתם למדינה ואחר כך יבואו אלינו בדרישות. נתן גרינבאום, תל-אביב

הקורא גרינבאום צודק לגבי הסטודנטים שלא חזרו ארצה בימי המלחמה, ואשר אחידים מהם אף אוכלים כיום את לחמו של משלם המסים הישראלי במשרות קונסולריות. אולם אין הוא צודק לגבי למעלה ממחצית הסטודנטים ששרתו בצבא.

באו עיני

תיקו

לקוח נרגז פרץ לביתו של חייט השוק השחור.

"לכל הרוחות, איי זה מעיל תפרתי לי? הלא רק לפני חודש שלימתי לך שבעים לירות תמורתו, והנה הוא כבר הלך לגמ' רי!"

"או מה אתה רוי צה" הרגיעו החייט, גם שבעים הירות כבר הלכו." הקורא ישכר ספילג, צה"ל, זוכה בפרס של 1- לוי (בתקווה שלא ילך).

עם בורגני

אנב רשימתכם על ריבוי החנים הקופרו בארץ הנדורים, איבדו עצום של שעות עבודה" (העולם הזה 753). כראוני להוסיף לכם במח פרטים מעניינים:

מפא"י פנתה אל מפ"ם להשתתף במשמרות נגד הפנתה השליזומים של אירות. השיבה מפ"ם כי תשתתף בתנאי שפמא"י תשתתף בשבתון המלא באחד למאי. כך הוצלה הסולידריות הפועלית: מפ"ם שלחה משמרות לשמירה על בניין ההסתדרות ומפא"י התפתה להגנה על המדינה והדמוקרטיה. בניגוד אברו בנלל מיקות מפלגתי זה מאות אלפי ימירי-עבודה.

מנתם בני-ישר, תל-אביב באם תשתתפנה כל המפלגות במיקות, ייהפכו התיים במדינה שבת אחת גדולה.

משאלכם על ענייני המרחק (העולם הזה 754) מדנים בצורה הבולטת ביותר את ערכה של במה בלתי תלויה אשר מעלה יכולות להוסיף דעות דוברי כל המפלגות והורמים הפוליטיים במדינה. יחיאל כהן, תל-אביב

...בובה מוחלט של ניר (נרוע), כוחות עבודה (שוכים) ומן (יקר) של הקוראים...

אלהה בני-יהודה, ירושלים

זה הכל?

האם חתומים האדונים הילאלי, שישאלני ובוני ניכה על העולם הזה?

יורם קנטור, ירושלים .אף כי ההנהלה אינה מוצאת את שמונתיהם ברשימת המנויים, הרי העתקת קטעים בעתוני המרחב מוכיחה שהעתון מגיע.

לריפורטזיה הגדולה שלכם היה חסרון אחד: לא שאלתם אף יומני אחד את דעתו על הערכים. אני שואל אתכם מה יכולים לדעת אשכנזים כמו קורלניק, מנה, אמיר וכיו על דברים כאלה?

דוד שרעבי, תל-אביב ...כשנשלתי את העולם הזה לירי גראיני ארכבתי עמודים רצופים של חומר קריאה נפלה רוחי: הייתי בטוחה שארדם באמצע, אבל כנראה שיש לעמון זה קסם מיוחד או משהו. קראתי את המאמר עד לקצה בנשימה אחת.

רחל אדלה, נתניה לקוראת רחל נשמח ארוכה, כנראה.

אסיאתים ומרחבי

הנרל איינהארט מבטיח (העולם הזה 752) כי הרוסים ייחסו לצאת למלחמה בכוננה תחילה מאי מת המיליונים המבקרים את שלטון הסובייטים בדומיה עוינת וממתינים להורמנות הראשונה להי נפל ביאושם על השלטון הור ותומכיו. בעזרת נשק ומנהיגים מוצנחים, יהיו מסוגלים ונלחבים לטהר את ארצם מכל דבר רויס.

ידע הנרל כי גם בני מצרים ואינדונסיה, טר ניסיה ויוון יתלהבו ויהיו מסוגלים לטהר את ארץ צותיהם מכל שלטון זר וממנהיגים רשמיים ורים המתערכים במדיניות הפנימית של ארץ המפקלת העסקי.

אלעזר בוכני, חיפה

ה ש ע ר

ליאונה קרמו, האקרוטית היפהפיה בת 18 של הויהרטרו, לקחה לידה את גליון העולם הזה 750, התבוננה בצילום השער ונתחלתלה. החירוני שכיסה את פניה, התפשט מטה מטה, עיניה היפות כמעט ויצאו מתוריהן. בתחילה סרבה להאמין למראהו, נוצעה בחבר צילנים ואקרוטטים, אותם כינסה לחזרה-לבשה. ליאונה ספקה כף בעצבנות נרעשת, משהושמעה ההחלטה הכללית: נערת השער חשופת הרגלים, הגשענת ידיוותית במרפקה על שכמה של לביאת ענק זועמת, היא בשר ודם ושמה השוויצי: ליאונה קרמו. לבסוף נרגעה

ליאונה, אחר שקבעה בודאות שהיא עודנה בין החיים, תמהה: "אני מוכנה להלך יחפה על חוט תפירה דקה, מעל המונטבלנק האלפי, ובלבד שלא להקלע לממלכת היער, ייתכן?" היחיד, לו היה הסוד הפלאי גלוי וברור: פאול גולדמן, צלם העולם הזה, שביצע תרכיב צילומי מושלם, הפתיע אף את חבריו למקצוע, מהם היו מוכנים להשבע שהיפהפיה והלביאה הזו ידורת מלידה.

Advertisement for 'העולם הזה' magazine, including contact information and a handwritten signature 'איילת יפה'.

היחסים בין העתונות העברית ובין המדיניות הכלכלית-החדשה לא היו בגדר אהבה כמבט-ראשון. רוב העתונות קידם את פני הכלה באנחה, כדבר הנתון ע"י הסכע. אך שאינו זכאי לתרועות גיל. אולם הנשואין היו בכל זאת מכאיבים: מכח העלתה פי שלושה את רוב ההוצאות של העתונות, הכריחה את העתונים היומיים להעלות את מחירה בשנה האחרונה ב-180% בעוד שהעולם הזה העלה את מחירו, בשנה האחרונה, ב-100%. כתוצאה מכך עומדת העתונות הישראלית כולה בסיומן של צמצום, וכמה מערכות אף ניגשו לצמצום מכו עובדיהם.

כמעט כל קוראי העולם הזה התייחסו אל המחיר החדש בהבנה, הבינו שהוא זול יותר, ביחס להיקף השיירותים, מאשר מחירו של כל עתון אחר (להוציא את עתוני של הצבא, המופיע בשוק במחיר מגוחך, על חשבון משלם המסים הישראלי). אולם הקורא זכאי, לדעתנו, לדרוש כי ינתן לו המקסימום האפשרי תמורת 200 הפרוטות שהוא משלל אותו מדי שבוע לתוך ידו של המוכר בקיוסק.

תכניות ההתרחבות של העולם הזה לא תופסקנה גם לנוכח מכה. להיפך, דוקא החודש נכנסה לתקופה ריאורגניזציה כללית של המערכת, המצרפת שורה נכבדה של כוחות חדשים לחבר העורכים ומבטיחה הרחבה ניכרת למדי של שרותיו.

הצעד החשוב ביותר באירגוני-חדש זה הוא הקמת שני משרדי-דיעות אזוריים בחיפה ובירושלים. בני ירושלים וחיפה, שרצו בהתערבות העולם הזה במאורע כל שהוא היו נאלצים, עד כה, לפנות למערכת המרכזית, בתל-אביב, וזו היתה מעבירה את הפרטים לטופריה העירוניים. מעתה יוכלו לפנות במישרין למשרדים המקומיים, יזכו שם לתשומת הלב הראויה.

את מנהלו החדש של המשרד הירושלמי אין להציג לבני העיר: דוד רובינגר, הצלם הראשון, חוזר לעיר שעזר להגן עליה, בימי המצור, כמפקד מחלקה קרבית. ואילו חיפה תצטרך להסתפק בטוראי פשוט אך לא חסר-עבר: נתן ריבון, מצעירי החברים במערכת, היה בן 16. כשהתגייס (על סמך תאריד לידה מזויף) לצה"ל, עבר את המלחמה כטוראי, ניסה אחר-כך להפך טייס קרבי ובהיכשל נסיון זה עבר לים, הפך מלח כשיר על סיפון אניית משא. בני חיפה ראו את תוצאות עבודתו בשעת המרד הגדול על הים. כשנתן עזר ל- מערכת להיכנס לעובי הסורה, לעלות על כל עתון אחר בגיי לוי הגורמים הנסטרים שגרמו לסערה הגדולה.

את תפקידו של דוד רוביני כצלם ראשי תופש אדם שגם אותו אין צורך להציג לקוראי העולם הזה: פאול גולדמן, צלם העתונות הראשון בישראל, צלם צבאי בצבא הבריטי, שנפצע קשה בקרב על טוברוק, כשניסה לצלם התקפה אווירית ונפצע ע"י פצצה), ציג השבועון האמריקאי לייף בארץ-ישראל משך שנים רבות. תעלוליו של גולדמן, שהיה מופיע בדייקנות של שעון שעה קלה אחרי כל פעולה של אצל או לח"י בימי המחתרת, מסתנו גם במקומות החמים ביותר דרך קווי הצבא הבריטי (לעתים קרובות בליות יעקב גל המנוח) היו זה מכבר לא גדה בחוגי וותיקי המקצוע. כדי לאפיין את האיש, די לאמר שעל אף היותו הראשון בין צלמי-העתונות בישראל, לא השכיח את אמנותו מעולם לצרכי תעמולה, לא של הקרנות ולא של מפלגות, ראה מאז את תפקידו להביא את האמת לעיני הקהל.

חבר חדש אחר של המערכת גם הוא אינו נמנה עם הצעירים ביותר, צבי שש, שיתפוס מעתה מקום בולט במ דור במרחב, גדל במצריים. עבד 25 שנה בעתונות המצרית, היה עורך משנה של עתון הוואפד "לה פאטר" ועורך הע' תון המצויר "אימאג" ראיין את גאנדי, ברנדט שו, אנדרה מורואה וששה מלכים ומלכים-לשעבר. משך זמן מה היה מזכיר פרטי ("אירווי") של שר מצרי. כחבר פעיל של מפלגת הוופה הכיר אישית כמעט את כל המדינאים המצריים, אולם דבר זה לא נמנע ממנו. בשעתו, מלהצטרף לבריגדה, להיחשד כתבר אצל ולבלות שלוש שנים בספרנד, לטרון רמלה, ארית-ריאה וקניה.

בזמן הזה אין איש יכול להרשות לעצמו לחתר על איני פורמציה מדויקת, כוללת ואובייקטיבית. בהשתדלו לספק צורך אמתי זה, ישכלל וירחיב העולם הזה את שרותיו גם בשעת החמתו של המצב הכלכלי במדינה. ערך הכסף עולה במדי-נה, אנו מקוים שערך שרותיו יעלה יותר.

איילת יפה